

Unknown Regulations in Ladino from Salonika (ca. 1740): Ethos, Ideal, Reality

Yaron Ben-Naeh

yaronbn@mail.huji.ac.il

Hebrew University, Jerusalem

Recibido: 07-03-2016 | Aceptado: 27-04-2016

Note to the printed version

The full text of this work, in the Hebrew language, is located on pages h5-41 at the end of the issue.

Nota para la edición impresa

El texto completo de este trabajo, en lengua hebrea, está en las páginas h5-h41 al final del fascículo.

Abstract

In the mid-1930s, Viennese bookseller David Fränkel described a booklet containing regulations in Ladino. Its whereabouts were unknown until it recently appeared in a public auction in Jerusalem. Though Fränkel attributed it to Istanbul, his description leaves no room for doubt that this is the same text, but internal evidence points to Salonika. The four-page booklet is unsigned and undated; one can only conjecture that it was printed in the mid-1740s upon the initiative of the rabbinical and communal leadership in Salonika. It contains two groups of regulations: the first, 24 in number, is arranged according to the months, generally with some connection between the content of the regulation and the month in which it was promulgated; the second contains 18 diverse halakhic directives. In addition to its rarity, the booklet is most instructive about

CÓMO CITAR ESTE TRABAJO | HOW TO CITE THIS PAPER

Ben-Naeh, Y. (2016), Unknown Regulations in Ladino from Salonika (ca. 1740): Ethos, Ideal, Reality. *Miscelánea de Estudios Árabes y Hebraicos. Sección Hebreo*, 65: 137-149 y h5-h41

several matters: (a) The religious-cultural character of the community, far from the one desired by the rabbis and from the ideal image of a traditional society that punctiliously observes religious commandments - both depicted by historians as well as by those who wrote about their native community after it was exterminated by the nazis. The text relates to many transgressions of the religious law, whether intentionally or accidentally; members do not know the basics of Judaism and do not understand the prayers or passages read from the Torah. There is much information on the practices connected to the Sabbath and holidays and to lifecycle. (b) The Ladino spoken in Salonika in the mid-eighteenth century is in a transitional stage, showing traces characteristic of earlier periods as well as innovations. Many Hebrew words are interspersed in the text, a fact that raises the question about knowledge of Hebrew. (c) The use and the importance and meaning of printing as mass communication.

The following is a summary of the 24 regulations. Some are previously unknown, while others are more or less familiar. Reference is made in the article to similar earlier or contemporary regulations (such as in *Orhot Yosher*). The objective of most of the regulations was to prevent ostentatious consumption and waste of money, moral failings, tension with non-Jews or their complaints about indecent behavior of Jewish women, disregard of religious commandments, as well as to eliminate improper practices, particularly those related to prayers and the Sabbath.

Nisan

- A. Prohibits cutting luxurious clothes in order to make new ones out of them, to prevent claims that these are old clothes, or other evasive acts.
- B. Prohibits marrying off people who are not local residents without authorization of the communal leadership, to prevent inappropriate or forbidden marriages.

Iyyar

- C. Limits the value of dowries and the groom's presents to the bride.
- D. Imposes a tax of 2 percent of the dowry to create a fund that will provide dowries for poor orphan girls.

Sivan

- E. Orders restriction and concealment of all stages of the ritual immersion of brides.
- F. Limits exhibiting wealth in the bathhouse, in this case jewels; prohibits consumption of wine and *boza*.
- G. Women are ordered to don a wide black robe during the wedding ceremony; forbids singing improvised personal songs during the ceremony.
- H. Limits the sending of gifts of food and confectionary on various occasions.
- I. The woman who presents the baby to the godfather during the circumcision ceremony must be distanced from the presence of men.

J. Women are to be kept away from the public sphere, and forbidden to scroll in open areas or participate in events at which non-Jews are present.

Tammuz

K. Prohibits serving eggs to members of the deceased's family during the first mourner's meal; female family members are not to given meals..

L. Forbids burying with the deceased gold or silver artifacts or clothes embroidered in gold or silver.

M. The widow must strictly carry out her husband's will. Should she dispense property contrary to the will, its value will be deducted from the sum stipulated in her wedding contract.

Av

N. Prohibits two acts on the Ninth of Av: exhibiting the dowry and evaluating its worth; the popular custom of visiting the tombs of family members on this day.

Elul

O. Regulations to prevent the sale of non-kosher meat, preventing members of the butchers' guild from gaining control of additional commercial areas or from operating jointly beyond the accepted framework of the guild.

Tishrei

P. Forbids the import of wine and *arak* (raki) from outside the city, as long as there is no scarcity; the quality of the wine must be strictly ensured.

Q. Two regulations relating to festive evenings. The first prohibits the *Hatan Torah* from treating the entire congregation with nougat; ordinary sweets should suffice. The second prohibits bachelors and men married less than a year from going out at night, even to fulfill a religious commandment.

Heshvan

R. Women are forbidden to go unaccompanied to the miller to purchase flour. Should she have to go alone, she will request the flour standing at the entrance and not enter the mill. Women may not serve as sellers in stores, nor go out at night to draw water from the trough.

Kislev

S. All vegetables, fruit, and leaves – no matter how they are prepared – must be carefully checked for worms and insects. It is prohibited to drink *boza* in the *bozahane* on Shabbat, because the gentile prepares *boza* for Jewish clients.

Teveth

T. The regulation attempts to reduce drunkenness: it is prohibited to sell *arak* on the eve of Shabbat; to hold social gatherings which undoubtedly will entail much drinking; to drink *arak* before prayers and the reading of the weekly portion in the synagogue have been completed.

Shevat

U. It is forbidden to bury the deceased until his inheritors have paid off his debts. When necessary, a stranger will be buried at the expense of the *kahal* with the sanction of its leaders. Honors are not to be bestowed upon strangers.

Adar

V. It is forbidden to establish a potentially oppositionist body without permission of the city's rabbis. It is forbidden to reveal anything about the community or its regulations to Muslims or Christians.

Shabbat Zakhor (before Purim)

U. The regulation contains prohibitions relating to customs for Purim and decrees reducing Purim presents to the minimum.

X. The regulation deals with various aspects of baking *matzot* for Passover.

These communal regulations are followed by eighteen directives of halakhic law regarding burial of non-residents and widows, supervising prayers in public places, observing the laws of *shabbat*, and the use of *tefillin* and *mezuzot*. Like the first group, these reflect some real aspects of the life of Salonikan Jewry.

Keywords: Ottoan Jewry; Salonika; regulations; community; religion; traditional society; culture; islam.

Acknowledgements

Bernard Cherrick Chair in the History of the Jewish People

Takkanot from Salonika: Transcription into Latin Script¹

Por ser ke ay *haskamot* ke izieron los senyore *rabbanim* pasados *z"l* kon *humrot veħaramot veniduyim* o vimos ke en pasando tienpo se ulvidan i vienen a entropesar *h"v* ino savemos deke mos vienen las *tsarot* por esto vimos de estanparlas en ladino para ke las vean todas las oras okse se akaviden i kon esto el *shyi"t* mos eskapara *mikol tsara vetsuka veyomar letsaroteinu dai aky"r* i porke no sea mucho *torah* las espartimos en *rashei hodashim* ke los *ħazzanim* las melden kad[a] *rosh hodesh* kuando apregunan *rosh hodesh*. i estas son.

Rosh ħodesh nisan

1. Keno pueden kortar de nuevo koza de *ħitai tili* ni deva 'afilu para kofya i sindjif o ka[!]pakesh ni merkar de *umot ha'olam* sanvo se sale a vendrese de djidio [=djudio] ikese sepa sierto kees de djidio lo puede merkar.

2. Keno puede ninguno azer kazamiento a forastero no a ombre no a mujer ni ningun *sheliaħ tsibur* puede dar *kiddushin* ni azer *ketuba* a forastero sin *reshut* de los senyores *rabbanim h"y*.

Lerosh ħodesh iyar

3. *Miyym 26 kislev 5496* seizo *haskama* ise apreguno en *t"t* [=Talmud tora] ke todo el ke despoza ija no puede dar ashugar mas de loke leda de kontado es ke leda ropa de ashugar de mazyado *kesela* konte en el kontado *be'ofen* ke eskriba en la *ketuba* el kontado i la ashugar *shave beshave vehashevah* ke sea un cuarto del kontado i el prezente ke sea diez por siento del kontado manko ino mas.

4. Ke todo kien kaza asu ija ke alevante del kontado dos por siento para la *kuppa* de *yetomot* i despues ke selos konte en *ħeshbon* del kontado plato ke sea el novio *ħaħur o almon* i tanto ke kaze kon *betula* o *almana* o *gerusha vaħalutsa* tanto ke el kontado sea *poko* o mucho i son uvligados los *shluhei tsibur* darlo asaver alos *parnasei ħakuppa* todo novio ke akaese en su *kahal kadosh* i no puede dar *kiddushin* sin *reshut* de los *parnasei ħakuppa haniz* [keret].

Lerosh ħodesh sivan

5. Keno pueden yevar ala novia al *merħats* kon tanyadores ni kon tany[a]deras ni tanyer dentro del *merħats* ike yeven ala novia al *merħats* de dia ino

por shir ki ayi *haskamot* ki *ayiziron* loš *shiniorish* *רבנים* *פשדוש* ז"ל קון *חומרות* ו*חמרות* ו*נדרים* או *ומוס* קי אין *פשדוש* טיינפו סי *אולידאן* אי *ויינן* אה *אינטרופיסאר* ח"ו אינו *סאבימוש* דיקי *מוש* ויינן *לאש* צרות פור *איסטו* וימוס די *איטשאנפאלאש* אין *לאדינו* פארה קי *לאש* ויאן *טודאש* *לאש* אוראש אוקי סי *אקאבידין* אי קון *איטשו* איל *שי"ת* מוש *איטשאפארה* מכל צרה וצוקה ויאמר *לצרותינו* די *אכ"ר* אי פור קי נו *סיהא* מוג'ו *טורח* לאס *איטפארטימוש* אין ראשי *חדשים* קי *לוש* *חזנים* *לאש* *מילדין* קאד[ה] ראש *חדש* קואנדו *אפריגונן* ראש *חדש*. אי *איטטאש* סון.

ראש חדש ניסן

א. קינו פואידין קורטאר די נואיב'ו קוזה די *חיטאי* טילי ני דיבה *אפילו* פארה *קופיאי* אי *שינג'ף* או קא[ל]פאקש ני *מירקאר* די *אומות* העולם *סאנב'ו* שי *סאלי* אה *וינדרשי* די *ג'ידייו* איקיש *שיפה* *שירטו* קיאישי די *ג'ידייו* לו פואידי *מירקאר*.

ב. קי נו פואידי נינגונן אזיר *קאזאמיניטו* אה פ'וראשטירו נו אה *אומברי* נו אה *מוג'ר* ני נינגונן *שליח* צבור פואידי דאר *קידושין* ני אזיר *כתובה* אה פ'וראשטירו שין *רשות* *דילוש* *סיניוריש* *רבנים* ה"י.

לראש חדש אייר

ג. מיום כ"ו כסליו התצ"ו שיאיזו *הסכמה* אישי *אפריגונו* אין ת"ת [=תלמוד תורה] קי *טודו* איל קי *דישפוזא* איג'ה נו פואידי דאר *אשוגאר* מאש די *לוקי* לידה די *קונטאדו* איש קי לידה *רופה* די *אש'וגאר* די *מאזיאדו* קישילה *קונטי* אין איל *קונטאדו* באופן קי *אישקריב'ה* אין לה *כתובה* איל *קונטאדו* אי לה *אש'וגאר* שוה *בשוה* והשבח קי *שיאה* און *קוארטו* דיל *קונטאדו* אי איל *פריוזינטי* קי *שיאה* *דייס* פור *שיינטו* דיל *קונטאדו* מאנקו אינו מאש.

ד. קי *טודו* קיין קאזה אשו איג'ה קי *אליואנטו* דיל *קונטאדו* דוש פור *שיינטו* פארה לה *קופה* די *יתומות* אי *דיספואיש* קי *שילוש* *קונטי* אין *חשבון* דיל *קונטאדו* פלאטו קי *שיאה* איל *נובייו* *בחור* או *אלמן* אי *טאנטו* קי קאזי קון *בתולה* או *אלמנה* או *גרשה* ו*חלוצה* *טאנטו* קי איל *קונטאדו* *שיאה* פוקו או *מוג'ו* אי סון *אוב'ליגאדוש* *לוש* *שלוחי* צבור דארלו *אשאב'יר* אלוש *פרנסי* *הקופה* *טודו* *נובייו* קי *אקאיסי* אין סו *קהל* *קדוש* אי נו פואידין דאר *קידושין* שין *רשות* די *לוש* *פרנסי* *הקופה* הנד'.

לראש חדש סיון

ה. קינו פואידין לייבא'ר אלה *נובייא* אל *מרחץ* קון *טאניאדוריש* ני קון *טאניא* [א]יראש ני *טאנייר* *דיינטרו* דיל *מרחץ* איקי ייב'ין אלה *נובייא* אל *מרחץ* די *דיאה* אינו די

1. The transcription follows the original text, and therefore: *kesela*, *kees*, *kese*, *keno*, *seizo*, *ise*, *ino*, *ikesela*, etc.

de noche i keno yeven el bogo del *merhats* onde la novia kon tanyadores ni tany[a]deras i keno yeven el novio ni la novia ni la suegra kon *masharas* [=mashalas] ni kon pinos de kandelas.

6. Keno pueden ir al *merhats* kon *tahshitin* de oro salvo un yadran [=yardan] solo ni yevar vino ni boza dentro al *merhats*.

7. Ke no pueden las mujeres ke se a sentan al talamo alado de la novia vistir salvo ke feredje preto ino pueden tanyer ombres d[e]lante las mujeres en fiesta despues de komer ni pueden los tanyadores kumplear a ninguna mujer ni mosa ni kazada ni chika ni grande ni mujer a ombre en ningun lugar ni fiesta.

8. Ke no pueden mandar komida a ninguno tanto de fiesta komo de *evel b"m* [=bar minan] ni platiko de dulce por el amanesimiento de novia ni el keselo mandan lo puede resivir sino ke deve de mandarselo atras *zulat* si algun djusticho a hazino o alguna *meuberet*.

9. Keno puede la mujer ke kita ninyo al *brit* yevarlo asta onde el *sandak* salvo kuando ayega serka los ombres lo dara a otro kelo yeve oke se alevante el *sandak* i ke selo tome desu mano i keno pase entre ombres *kelal*.

10. Keno pueden ir mujeres a pasear por las guertas ni por la mar ni pueden ir a fiestas de '*umot 'olam kelal*.

Tamuz

11. Keno pueden azer la *havra'a* primera kon *beitsim* salvo por los ke guardan *avelu[ft]* tan solo ino puede azer komida alas mujeres enel dia de los *shiv'a* i los *sheloshim* i el *tashlum* del anyo ni el dia ke kitan la konvidad[or?].

12. Keno pueden meter el muerto en sus *takhrikhim* koza de plata ni oro no salyo no kamiza no tokado no riza ni ninguna koza ke ay plata i oro *kelal*. I *afilu* kon un filo de plata o oro.

13. Ke no pueden las *almanot* ronper ninguna koza de su marido a otro *afilu* por mano de otro i en topandose ke ronpe o enprezenta kесеle kontiç en *heshbon* de su *ketuba*.

Menahem [=Av]

14. Ke no pueden alevantar la ashugar en dia de *tish'a beav* salvo el otro dia ino pueden salir *leveit*

נוג'י אי קינו ייב'ין איל בוגו דיל מרחץ אונדי לה נוב'יאי קון טאנידוריש ני טאני[א]דיראש אי קינו ייב'ין איל נוב'ייו ני לה נוב'יאי ני לה שואגירה קון מאש'ראש [=צ"ל משאלאס] ני קון פיגוש די קאנדילאש.

ו. קינו פואדין איר אל מרחץ קון תכשיטין די אורו סאלב'ו און ייארדאן [!] סולו ני ייאב'אר וינו ני בוזה דיינטרו אל מרחץ.

ז. קי נו פואדין לאש מוג'יריש קי שי אה שינטאן [!] אל טאלמו אלדו די לה נוב'יאי ויסטיר סאלב'ו קי פיריג'י פריטו אינו פואדין טאנייר אומבריש ד[י]לאנטרי לאש מוג'יריש אין פיישטה דישפואיש די קומיר ני פואדין לוש טאנייאדוריש קומפליאר אה נינגונה מוג'יר ני מוסה ני קאזאדה ני ג'יקה ני גראנדי ני מוג'יר אה אומברי אין נינגון לוגאר ני פיישטה.

ח. קי נו פואדין מאנדר קומידה אה נינגונו טאנטו די פיישטה קומו די אבל ב"מ [=בר מינן] ני פלאטיקו די דולסי פור איל אמאנישימינטו די נוב'יאי ני איל קישילו מאנדהן לו פואידי רישיויר שינו קי דיוי די מאנדרשילו אטראש זולת שי אלגון ג'ושטיג'ו אה חאזינו או אלגונה מעוברת.

ט. קינו פואידי לה מוג'יר קי קיטה בניניו אל ברית ייב'ארלו אסטה אונדי איל סנדק סאלב'ו קואנדו אלייגה שירקה לוש אומבריש לו דארה אה אוטרו קילו לייב'י אוקי שי אליואנטי איל סנדק אי קי שילו טומי דישו מאנו אי קינו פאסי אינטרי אומבריש כלל.

י. קינו פואדין איר מוג'יריש אה פאסיאר פור לאש גואירטאש ני פור לה מאר ני פואדין איר אה פיישטאש די אומות העולם כלל.

תמוז

יא. קינו פואדין אזיר לה הבראה פרימירה קון ב[י]צים סאלב'ו פארה לוס קי גוארדאן אבל[ו]ת[ת] טאן סולו אינו פואידי אזיר קומידה לאש מוג'יריש איניל דיאה די לוש שבעה אי לוש שלשים אי איל תשלום דיל אנייו ני איל דיאה קי קיטאן לה קונבי'דאד[ור?].

יב. קינו פואדין מיטיר אל מואירטו אין שוש תכריכים קוזה די פלאטה ני די אורו נו שאליינו קאמיהו נו טוקאדו נו ריזה ני נינגונה קוזה קי איי פלאטה אי אורו כלל. אי אפילו קון און פ'ילו די פלאטה או אורו.

יג. קי נו פואדין לאש אלמנות רונפיר נינגונה קוזה די שו מארידו אה אוטרו אפילו פור מאנו די אוטרו אי אין טופאנדושי קי רונפי או אינפריזינטה קישילי קונטי אין חשבון די שו כתובה.

מנחם [=אב]

יד. קי נו פואדין אליב'אנטאר לה אש'וגאר אין דיאה די תשעה באב סאלב'ו אל אוטרו דיאה אינו פואדין שאליר

hakevarot en día de *tish'a beav* no ombres no mujeres *zulat tashlum* de *shiv'a o sheloshim*.

לבית הקברות אין דיאיה די תשעה באב נו אומבריש נו מוג'יריש זולת תשלום די שבעה או שלשים.

Elul

אלול

15. Keno pueden vender karne los karneseros afuera de la karneseriya asentado en butik a otro ke en la mano i ningun djidio puede al kilar butik a par[a] vender karne afuera del *gevu*l dela karneseriya ino pueden vender karne *ter[e]ffa* ni minutos *ter[e]ffa* afuera dela karneseriya *kelal* i no pueden azer los karneseros ningun modo de *kesher* ni liga sin *reshut* delos senyores *rabbanim H' yihshmerem* i los senyores *gevirim H' yihshmerem*.

טו. קינו פואידן וינדיר קארני לוש קארנישירוש אפואירה די לה קארנישיריאה אשינטאדו אין בוטיקה אוטרו קי אינלה מאנו אי נינגון ג'דייו פואידי אל קילאר בוטיקה פאר[ה] וינדיר קארני אפואירה דיל גבול דילה קארנישיריאה אינו פואידן וינדיר קארני טר[י]פה ני מינוודו טר[י]פה אפואירה דילה קארנישיריאה כלל אי נו פואידן אזיר לוש קארנישירוש נינגון מודו די קשר ני ליגה שין רשות דילוש שינייריש רבנים ה' ישמרים א לוש שינייריש גבירים ה' ישמרים.

Tishrei

תשרי

16. Keno puede ningun djidio traer no vino no raki de afuera la sivdad todo tienpo kese topa vino i raki en la sivdad *afilu* ke page la gabela i todo ke avre vino para vender i tiene ke mesklar bueno kon sumeno kela aga esta meskla del prispio asta el kavu para ke bevan todos igual *zulat* sine demanda el bueno aparte i el sumeno aparte le puede dar i akel sumeno nolo puede merkar ningun vinyate.

טז. קינו פואידי נינגון ג'דייו טראיר נו וינו נו דראקי די אפואירה לה שיבדאד טודו טיינפו קישי טופה וינו אי ראקי אין לה שיבדאד אפילו קי פאגי לה גאבילה אי טודו קי אב'רי וינו פארה וינדיר אי טייני קי מישקלאר בואינו קון סומינו קילה אגה אישטה מישקלה דיל פרישיפיוו אשטה איל קאב'ו פארה קי ביואן טודוש איגואל זולת שיני דימאנדה איל בואינו אפארטי אי איל סומינו אפארטי לי פואידי דאר אי אקיל שומינו נלוו פואידי מירקאר נינגון וינייאטי.

17. Keno pueden los *hattanim* de *simha* [!] *tora* azer kopeta *kelal* salvo koza dulce para su *kahal* ino puede ir a kantar el ke es *bahur* no en los *hattanim* no en *Talmud Tora Shabbat* no en ningun *kahal* ke ay *hattan* o *avi haben* o *ba'al haberit* asta ke pase un anyo djusto de kazado ni pueden ir los *pizmondjis* akantar en noche de viola a aun ke sea pariente ni mansevo sin kazar puede ir ameldar las noches.

יז. קינו פואידן לוש חתנים די שמחה [!] תורה אזיר קופיטה כלל סאלב'ו קוזה דולסי פארה סו קהל אינו פואידי איר אה קאנטאר איל קי איש בחור נו אין לוש חתנים נו אין תלמוד תורה שבת נו אין נינגון קהל קי איי חתן או אבי הבן או בעל הברית אשטה קי פאסי און אניוו ג'ושטו די קאזאדו ני פואידן איר לוש פויזמונג'יש אקאנטאר אין נוג'י די וואלה און קי סיאה פאריינטי ני מאנשיב'ו סין קאזאר פואידי איר אמילדאר לאש נוג'יש.

Heshvan

חשוון

18. Keno pueden ir ninguna mujer al mulino a merkar farina isi no tiene levaya amerkar ira eya eye de mande dela puerta i ke no entre dentro del mulino ni puede estar ninguna mujer asentada en butik a vendiendo ni pueda ninguna mujer ir a inchar agua alas fuentes desde ke anoche asta la manyana.

יח. קינו פואידי איר נינגונה מוג'יר אל מולינו אה מירקאר פ'ארינה איסי נו טייני ליב'איייה אמירקאר אירה אילייא איקי די מאנדי דילה פואירטה אי קי נו אינטרי דיינטרו דיל מולינו ני פואידי אישטאר נינגונה מוג'יר אשינטאדה אין בוטיקה וינדיינדו ני פואידה נינגונה מוג'יר איר אה אינג'יר אגואה אל'אש פ'ואינטיש דישי קי אנוג'ישי אשטה לה מאנייאנה.

Kislev

כסליו

19. Keno pueden komer kol ninguno ni kruda ni kocha ni entrushi ni otras kozas asemejante ala kol ke no ay *bedika* ni beber boza en la bozahane en *Shabbat kelal*.

יט. קינו פואידן קומיר קול נינגונו ני קרודה ני קוג'ה ני אינטרוש'י ני אוטראש קוזאש אשימיג'אנטי אלה כול קי נו איי בדיקה ני ביור בוזה אין לה בוזאנה אין שבת כלל.

Tevet

טבת

20. Keno pueden vender raki noche de *Shabbat kelal zulat* si es para *refuah* ni azer *havura* de djent[e] noche de *Shabbat* despues de *arvit* para beber raki no en el kal [=bet *hakeneset*] no en ninguna kaza ino puede ningun *havver* de *hevra* beber la tanda en dia de *Shabbat* en su *kahal* sino disho *tefila* enel *kahal* o *lefahot* sin meldar *sefer tora* enel *kahal*.

כ. קינו פואידין וינדיר ראקי נוג'י די שבת כלל זולת שי איש פארה רפואה ני אזיר חבורה די ג'ינט[ן] נוג'י די שבת די שפואיש די ערבית פארה ביורר ראקי נו אין איל קאל [=בית הכנסת] נו אין נינגונה קאזה אינו פואידי נינגון חבר די חברה ביורר לה טאנדה אין דאיה די שבת אין שו קהל שינו דיש'ו תפלה איניל קאל או לפחות סין מילדאר ספר תורה איניל קהל.

Shevat

שבט

21. Ke todo ombre kese ayuda por *umot ha'olam* ino paga su dasio del *kolel* i muere nol pueden enterar sino paga el *yores*h todo loke deve *bishelemut* i ansi son uvligados todos los *sheluhei tsibur* de dar a saver todo *met mitsva* ke akaese en su *kahal kadosh leparnasei hakuppa* para mortajas de *'aniyim* dies por sientio de loke ereda a todo ke defere se de esto no pueden akogerlo enel *kahal* para azer *tashlum* delos *sheloshim* ni *tashlum hashana* sin tomar *reshut* de los *parnasei hakuppa* si es ke pagaron el *mekhes* dicho bien isi no nose pueden entremete en los *tashlumim* dichos en ningun *kahal kadosh* kele toka el mez de forasteros no pueden akoger forastero *hattan* o *avi haben* o *ba'al berit* sin *reshut* delos sinyores *gevirim H' yishmere[m]* ni pueden enterar ningun forastero ni chiko ni grande sin *reshut* de los *gevirim H''y*.

כא. קי טודו אומברי קישי אייזדה פור אומות העולם אינו פאג'ה שו דאשייו דיל כולל אי מואירי נולו פואידין אינטראר שינו פאגה איל יורש טודו לוקי דיוי בשלימות אי אנשי שון אוב'ליגאדוש טודוש לוש שלוחי צבור די דאר אה שאב'יר טודו מת מצוה קי אקאיסי אין שו קהל קדוש לפרנסי הקופה פארה מורטאג'אש די עניימ דייש פור שיננו די לוקי אירידה אה טודו קי דיפ'ירישי די אישטו נו פואידין אקוג'רלו איניל קהל פארה אזיר תשלום דילוש שלשים ני תשלום השנה שין טומאר רשות די לוש פרנסי הקופה שי איש קי פאגארון איל מכס דיג'ו ביין אישי נו נושי פואידין אינטרימיטי אין לוש תשלומים דיג'וש אין נינגון קהל קדוש קולי טוקה איל מיז די פ'וראשטירוש נו פואידין אקוג'ר פ'וראשטירו חתן או אבי הבן או בעל ברית שין רשות דילוש שינייריש גבירים ה' ישמר[ם] ני פואידין אינטראר נינגון פ'וראשטירו ני ג'יקו ני גראנדי שין רשות די לוש גבירים ה'".

Adar

אדר

22. Ke ningun djidio puede azer *aħdut i kesher* en koza ke toka en *kolel ha'ir yE''a bein yahid bein rabbim bein nikhtav bein be'al pe* sin *reshut rabbanei ha'ir H''y* i ningun djidio puede avlar ni deskuvij[ar] a ninguna *umma velashon me'ummot ha'olam* de ninguna koza kese aze entre los djidios *kelal*.

כב. קי נינגון ג'ידייו פואידי אזיר אהדות אי קשר אין קוזה קי טוקה אין כולל העיר יע"א בין יחיד בין רבים בין בכתב בין בעל פה שין רשות רבני העיר ה"י אי נינגון ג'ידייו פואידי אב'לאר ני די שקוב'ג'אר[ן] אה נינגונה אומה ולשון מאומות העולם די נינגונה קוזה קישי אזי אינטרי לוש ג'ידייוש כלל.

Leshabbat zakhor

לשבת זכור

23. Keno pueden vender *b[ei]tsim* kochos en *purim* ni pueden mandar platikos en *purim* salvo la *mitsva umishloah manot ish lere'ehu* ke es koza de karne i vino i fruta i no pueden ir las *kehilot* akoger en *purim* salvo kel [!] *ħazzan vehamezammer vehagizbar vehashammash vehaver eħad velo 'od* ino pueden ningun ombre ni mujer djugar alas kartas enningun *zeman kelal*.

כג. קינו פואידין וינדיר ב[ן] צים קוג'וש אין פורים ני פואידין מאנדאר פלאטיקוש אין פורים שאלב'ו לה מצוה ומשלוח מנות איש לרעהו קי איש קוזה די קארני אי יוני אי פ'רוטה אי נו פואידין איר לאש קהלות אקוג'יר אין פורים שאלב'ו קיל [!] חזן והמוזמר והגובר והשמש וחבר אחד ולא עוד אינו פואידין נינגון אומברי ני מוג'יר ג'וגאר אלמש קארטאש אין נינגון זמן כלל.

Leshabbat para

לשבת פרה

24. Keno pueden azer los fornikos *matsa a ba'alei*

כד. קינו פואידין אזיר לוש פ'ורניקוש מצוה אה בעלי בתים

battim otro asta *rosh hodesh nisan* para ke despues agan para vender a '*aniyim* porke dentro de *pesah* no pueden azer *matsa* ni boyos para vender ino pueden tomar djente alkilados ombres i mujeres mesklados i el ke va afazer la *matsa* si es lugar de ombres ke vaya ombre isi es lugar de mujeres ke vaya la mujer ino pueden echar en la briga otro asta vente isinko ok[as] *velo 'od*. Ino pueden tomar masa otra si no se atema la primera asta kekede *karov* de un maseo ikeno tenga el fornero prunal mas de un jurnal ike no agan los *haverim* delas *kehilot* la *matsa shemura* despues de komer i todo el ke toma vino para la *matsa* kele diga al vinyatero ke le de vino sin tramudar i el *keli* ke toma vino para la *matsa* ke lo enshague kon vino ino kon agua i ya *herem* de *rabbanim kadmonim z"l* keno puede ningun vinyatero echar agua enel vino afuera loke echan en la vendemya.

Estas son vente i kuatro *haskamot keneged* vente i kuatro *sefarim kedei* kесе akaviden deno ser '*over h"v* keno les toke ninguna maldision delos *k"d* [24] *s"t milevad* kесе sera '*over* alguno sera kastigado i todo el ke las sera *mekayem yahulu* sovre su kavesa todas la *berakhot* ke ay enel '*arb'a ve'esrim amen ken yehi ratson netsah sela va'ed*.

Drakheha derkhei no'am vekhol netivoteha shalom.

Ve'od tsivu hakhamim behazhara [!] gedola vekhol divrseihem kegahalei esh.

Ehad

Ke todo *met mitsva* ke toma mortaja *mikuppa shel tzedaka* ke el *kahal* ke lo entera ke le aga el *aron* i lo enteren de baldes *vekhen* los *haverim* de la mahala i los *sheluhei tsibur* i todo modo de *mesharet* no puede demandar paga.

Shenayim

Ke no digan *selihot* ni '*arvit* ni *tefila* de *minha* en los kortijos o en kaza de *ba'al bait* sino es lugar linpio.

Shelosha

Ke todo *ba'al habait* ke tiene dolyeles es *hayyav* de dizirles ke digan *minha* si ay *minyan* en lugar ke travajan ke digan ayi konke sea lugar linpio i si no ay *minyan* ke vayan a algun *kahal* o *midrash* ke dizen *minha* en akea mahala i si el doliel travaja *bevatei goyim* ke no le deshan salir ke diga *minha* aonde esta *beyahid bizmana* en lugar linpio.

autro ashta rasha חדש ניסן פארה קי דישפואיש אגאן פארה ויגדיר אה ענינים פורקי דיינטרו די פסח נו פואידין אזיר מצה ני בויווש פארה ויגדיר אינו פואידין טומאר ג'ינטי אלקילאדוש אומבריש אי מוג'יריש מישקלאדוש אי איל קי ב'ה אפ'אזיר לה מצה שי איש לוגאר די אומבריש קי ב'אייא אומברי אישי איש לוגאר די מוג'יריש קי ב'אלייא לה מוג'יר אינו פואידין איג'אר אינלה בריגה אוטרו אשטה וינטי אי שינקן אוק[אש] ולא עוד. אינו פואידין טומאר מאסה אוטרה שינו שי אטימה לה פרימירה אשטה קיקידי קרוב דיאון מאסיאו איקינו טינגה איל פ'ורנירו פרונאל מאש די און ג'ורנאל איקי נו אגאן לוש חברים דילש קהלות לה מצה שמורה דישפואיש די קומיר אי טודו איל קי טומה וינו פארה לה מצה קולי דיגה אל וינייאטירו קי לי די וינו סין טראמודאר אי איל כלי קי טומה וינו פארה לה מצה קילו אינש'אגואי קון וינו אינו קון אגואה אי ייא איי חרם די רבנים קדמונים ז"ל קינו פואידי נינגון וינ[א]יאטירו איג'אר אגואה איניל וינו אפ'ואירה לוקי איג'אן אין לה וינדימייא.

איטשאש טון וינטי אי קואטרו הסכמות כנגד וינטי אי קואטרו ספרים כדי קישי אקאבידין דינו שיר עובר ח"ו קינו ליש טוקי נינגונה מאלדישיוון דילוש כ"ד ס"ת מלבד קיסי סירה עובר אלגונו סירה קאסטיגאדו אי טודו איל קי לאש שירה מקיים יחולו שוברי שו קאויסה טודאש לאש ברכות קי איי איניל ארבעה ועשרים אמן כן יהי רצון נצח סלה ועד.

דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום.

ועוד צו חכמים בהזהרה [!] גדולה וכל דבריהם כנחלי אש.

אחד

קי טודו מת מצוה קי טומה מורטאג'ה מקופה של צדקה קי איל קהל קי לו אינטירה קי לי אגה איל ארון אי לו אינטירין די באלדיש וכן לוש חברים די לה מאהלה אי לוש שלוחי צבור אי טודו מודו די משרת נו פואידי דימאנדאר פאגה.

שנים

קי נו דיגאן סליחות ני ערבית ני תפלה ני מנחה און לוש קורטיג'וש או אין קאז'ה די בעל הבית שינו איש לוגאר לינפיו.

שלושה

קי טודו בעל הבית קי טייני דוליליש איש חייב די דיזירליש קי דיגאן מנחה סי איי מנין אין לוגאר קי טרב'אג'אן קי דיגאן אלוי קונקי סיהא לוגאר לינפיו אי סינו איי מנין קי ב'אלייאן אה אלגון קהל או מדרש קי דיזין מנחה אין אקילייה מאהלה אי שי איל דוליל טראב'אג'ה בבתי גוים קי נו לי דיש'אלן שאליר קי דיגה מנחה אאונידי אישטה ביחד בזמנה אין לוגאר לינפיו.

Arba'

ארבע

Ke no entren *goyim beyom hakippurim* enel *kahal* o *midrash* a adovar las entorchas *kelal*.

קי נו אינטרין גוים ביום הכפורים אינל קהל או מדרש אה אדוב'אר לאש אינטורג'אש כלל.

Hamisha

חמשה

Ke no digan en peshkadores mas de kuarto *tefilot dehaynu* una en el *heikhal hakodesh* i otra en la *teva* i otra en el otro varanado de en medio keva para la *yeshiva* i otra en la *yeshiva* ino pueden enpesar otra *tefila* enestos lugares asta ke akaven la ke estan diziendo para ke no sean *mevalbelim* los dezidores i ansi en el *kahal* de *pulya y'e"n* una *tefila* en kada kanton del *kahal kadosh*.

קי נו דיגאן אין פיש'קאדוריש מאש די קואטרו תפילות דהיינו אונה אין איל היכל הקדש אי אוטרה אין לה תיבה אי אוטרה אין איל אוטרו ב'אראנדאדו די אין מידייו קיבה פארה לה ישיבה אי אוטרה אין לה ישיבה אינו פואידין אינפישאר אוטרה תפילה אינישטוש לוגאריש אסטא קי אקאב'ין לה קי אישטאן דיזינדו פארה קי נו סיאן מבלבלים לוש דיזיודוריש אי אנסי אין איל קהל די פוליא יע"א אונה תפילה אין קאדה קאנטון דיל קהל קדוש.

Shisha

ששה

Ke ningun ombre si puede alevantar por *shliah tsibur* no a dizir *tefila* no '*arvit no minha* no en peshkadores no en puliezno no en *talmud tora* no en ningun lugar si no save bien loke dize por la boka en kon libro en la mano.

קי נינגון אומברי סי פואידי אליב'אנטאר פור שליח צבור נו אה דיזיר תפילה נו ערבית נו מנחה נו אין פיש'קאדוריש נו אין פוליוזיש נו אין תלמוד תורה נו אין נינגון לוגאר סי נו סאב'י ביי'ן לוקי דיזיר פור לה בוקא אין קון ליברו אין לה מאנו.

Shiv'a

שבעה

Ke todos vayan vestidos de *shabbat* en '*arvit* de noche de *shabbat* i ke todo el ke da semana a travajadores ke lade en djueves o *lefahot* maniana de viernes para ke pueda tomar kada uno *tsorkhei Shabbat* de temprano.

קי טודוש ב'אליי אן וישטודש די שבת אין ערבית די נוג'י די שבת אי קי טודו איל קי דה סימאנאדה אה טראב'אג'אדוריש קי לאדי אין ג'ואיב'יש או לפחות מאנייאנה די ויירניש פארה קי פואידה טומאר קאדה אונג צורכי שבת די טיפראנו.

Shemona

שמונה

Todo butikario de charshi ide plasa i meianedji ke sere tenprano de modo ke tenga ora de ir a kaza a desbarasarse de moneda i toda koza ke yeva en riva ke no se puede tokar en *Shabbat* i tanbien ke pare [-] mientes en su kaza ke beterean tenprano *tsorkhei Shabbat* i no vengan las mujeres a ser *mehalel Shabbat* como muchos lugares ke kuando estan diziendo '*arvit* noche de *Shabbat* aainda tienen los fornos asendidos por esto tienen *hiyyuv* los *ba'alei batim* de ir en kaza amirar ke no ayga *hilul Shabbat beveitam has veshalom*.

טודו בוטיקארייו די ג'ארשי אידי פלאסה אי מיאניג'י קי סירי טינפראנו די מודו קי טינגה אורה די איר אה קאזה אה דישבאראסארי די מונידה אי טודה קוזה קי לייבה אין ריבה קי נו סי פואידי טוקאר אין שבת אי טאנביין קי פארין] מייניטיש אי סו קאזה קי ביטיריאין טינפראנו צורכי שבת אי נו וינגאן לאש מוג'יריש אה סיר מחלל שבת קומו מונג'וש לוגאריש קי קואנדו אישטאן דיזינדו ערבית נוג'י די שבת אינדה טיינין לוש פ'ורנוש אסינדידוש פור אישטו טיינין חיוב לוש בעלי בתים די איר אין קאזה אמיראר קי נו אייגה חילול שבת בביתם חס ושלום.

Tish'a

תשעה

Ke sepan ke sean payado muchos *tefilin* i *mezuzot pesulim* todo el ke espanta de su alma ke mire de darlos a *badakar* a lo menos dos vezes en kada siete anyos por ke sepa ke no afirma la *mitsva* de los

קי סיפאן קי סיאן פאיידו מונג'וש תפילין אי מזוזות פסולים טודו איל קי סי איספאנטה די סו אלמה קי מירי די דארלוש אה באדקאר [=לבדוק] אה לו מינוש דוש ויזיש אין קאדה שייטי אנייוש פור קי סיפה קי נו אפ'ירמה לה

tefilin milvad de kuantas *berakhot levatala* ke dize en kada dia si estan *pesulim* en kuinto danyo se arekrese en su kaza si tiene *mezusa pesula has veshalom*.

'asara

Ke kuando meten los *tefilin* ke se akaviden ke toke el *rosh* en el kavelyo de la kavesa i el *kesher* de detras ke sea la kavesa por ke sino no afirma la *mitsva*.

ahad 'asar

Ke en kada mahala metan *memunim* ke miren kada uno su mahala loke se faze i todo el ke save alguna *'avera* o *nidnud* de *'avera* ke se deskarge su alma ike lo diga a los *memunim* para ke kastigen akada uno asegun merese i sino lo dize sepase ke los *hakhamim* i los *gevirim* no tienen ningun kargo i kien lo save i no lo dize el selo yeva el kargo i ke akobjan *sedaka* kada uno en su mahala para govarnar los *holim* de su mahala.

Shneim 'asar

Ke ningun *bar Yisrael* puede salir de la puerta de la marina para afuera kon rizaika en el pecho o *kashika* de bornotutun o ilal o alguna otra koza en dia de *Shabbat* ni yevan kantaros o kantarikas o *djaro* para inchir agua de la Fuente de la marina.

Shelosha 'asar

Ke todo forastero ke se muere en el *kahal* ke lo e[fn]teran ke le digan *hashkava* kada *Shabbat* i en akel *kahal* ke korten el mez i el anyo de dito forastero.

Arba'a 'asar

Alguna *almana* ke se muere sin ijos sino *kojo ketuba* la enterara el *kahal* del marido i si *kojo ira* a el *kahal* de su padre i si *lekedo* ijos sin kazar aau ke *kojo ketuba* ira a el *kahal* de su padre i si es *ija kazada* konke no es del *kahal* de su marido torna el *din* al prispio i si tiene ijos de dos maridos ira a el *kahal* del marido trazero aau ke *kojo ketuba* i si tiene ijos del primero solo si no *kojo ketuba* del trazero ira al *kahal* del trazero i si *kojo ketuba* de el trazero ira al *kahal* de el primero i si es *'aniya (?)* i su yerno o algun *karov* aze el gaste de su bolsa por *kavod* ira a onde kiere el yerno o el *karov* ke izo el gaste.

מצוה די לוש תפילין מלבד די קואנטאש ברכות לבטלה קי דיזי אין קאדה דיאה סי אישטאן פסולים אין קואנטו דאניו סי אריקריטי אין שו קאזה סי טייני מזוזה פסולה חס ושלום.

עשרה

קי קואנדו מיטין לוש תפילין קי סי אקאוידין קי טוקי איל ראש אין איל קאאלייו די לה קאויסה אי איל קשר די דיטראש קי סיהא לה קאויסה פור קי סינו נו אפ'רמה לה מצוה.

אחד עשר

קי אין קאדה מאהלה מיטאן ממונים קי מירין קאדה אונו שו מאהלה לוקי סי פ'אזי אי טודו איל קי שאב'י אלגונה עבירה או נדנדו די עבירה קי שי דישקארגו סו אלמה איקי לו דיגה אה לוש ממונים פארה קי קאשטיגין אקאדה אונו אשיגון מירסי אי סינו לו דיזי סיפאסי קי לוש חכמים אי לוש גבירים נו טיינין נינגון קארגו אי קיין לו סאב'י אי נו לו דיזי איל סילו לייב'ה איל קארגו אי קי אקוג'אן צדקה קאדה אונו אין סו מאהלה פארה גוב'ירנאר לוש חולים די סו מאהלה.

שנים עשר

קי נינגון בר ישראל פואידי סאליר די לה פוארטה די לה מארינה פארה אפ'ואירה קון ריזאאיקה אין איל פ'יגו או קאשיקה די בורנטוטון או אילאל או אלגונה אוטרה קוזה אין דיאה די שבת ני ייב'אר קאנטארוש או קאנטאריקאש או ג'ארו פארה אינג'יר אגואה די לה פ'ואינטי די לה מארינה.

שלשה עשר

קי טודו פ'וראסטירו קי סי מואירי אין איל קהל קי לו איטיראן קי לי דיגאן השכבה קאדה שבת אי אין אקיל קהל קי קורטין איל מיז אי איל אנייו די דיטו פ'וראסטירו.

ארבעה עשר

אלגונה אלמנה קי שי מואירי סין איג'וש סינו קוג'ו כתובה לה אינטירארה איל קהל דיל מארידו אי סי קוג'ו אירה אה איל קהל די שו פאדרי אי סי ליקידו איג'וש סין קאזאר אאון קי קוג'ו כתובה אירה אל איל קהל די שו פאדרי אי סי איש איג'ה קאזאדה קונגין נו איש דיל קהל די סו מארידו טורנה איל דין אל פרישפייו אי סי טייני איג'וש די דוש מארידוש אירה אה איל קהל דיל מארידו טראזירו אאון קי קוג'ו כתובה אי סי טייני איג'וש דיל פרימירו סולו שי נו קוג'ו כתובה דיל טראזירו אירה אל קהל דיל טראזירו אי סי קוג'ו כתובה די איל טראזירו אירה אל קהל די איל פרימירו אי סי איש עניה (?) אי שו יירנו או אלגון קרוב אזי איל גאשטי די סו בולסה פור כבוד אירה אה אונדי קיירי איל יירנו או איל קרוב קי איזו איל גאשטי.

Hamisha 'asar

חמישה עשר

Ke no pueden en ningun *kahal* o *midrash* echar *ḥattanim tora uvereshit* en *simḥa[ʔ]* *Tora* por fuerza el ke no kiere de su voluntad i si no es *ra'uy* de ser *ḥattan* no lo pueden el *kahal* o *midrash* resivirlo por *ḥattan aflu* ke el kiera i kuando no se topa *ra'uy* ke kera ser de su voluntad lo renderan do de *koshro* (!) de el *kahal* o *midrash* komo renden resto del *mitsvot* i el ke keda en en [!] el dara la moneda a el *gizbar* i el *gizbar* ke gaste todo modo de gaste ke sea de menester de la bolsa de el *kahal* o *midrash* afuera del *sherut* de el *sheliaḥ tsibur umezamer* i *shammashim* ke den los *ḥattanim* saliendo de esto modo todo de gaste ke lo agan *gizbarei hakahal* o *hamidrash* asegun parese el *gizbar*.

קי נו פואידין אין נינגנון קהל או מדרש איג'אר חתנים תורה ובראשית אין שמחה תורה פור פואירסה איל קי נו קיירי די סו וילונטאד אי סי נו איש ראוי די סיר חתן נו לו פואידין איל קהל או מדרש ריסוירלו פור חתן אפילו קי איל קיירה אי קאנדו נו שי טופה ראוי קי קיירה סיר די סו וילונטאד לו רינדיראן דו די כשרו (!) די איל קהל או מדרש קומו רינדין רישטו די מצות אי איל קי קידה אין אין [!] איל דארה לה מונידה אה איל גובר אי איל גובר קי גאשטי טודו מודו די גאשטי קי סיאה די מינישטיר די לה בולסה די איל קהל או מדרש אפ'איריה דיל שירות די איל שליה צבור ומזמר אי שמשים קי דין לוש חתנים שאליינדו די אישטו מודו טודו די גאשטי קי לו אגאן גוברי קהל או המדרש אסיגון פאריסי אל גובר.

Shisha 'asar

ששה עשר

Ke no pueden dizir los *shluhei tsibur* noche de *alhad* 'arvit en kaza de *avelim* si no ven estrelyas i ke no digan *kinot kelal* en *Shabbat*.

קי נו פואידין דיור לוש שלוחי צבור נוג'י די אלאחד ערבית אין קאזה די אבלים סי נו וין אישטרייאש אי קי נו דיגאן קינות כלל אין שבת.

Shiv 'a 'asar

שבעה עשר

Ke no digan 'arvit en las plasas no en las kayes.

קי נו דיגאן ערבית אין לאש פלאשאש נו אין לאש קאלייש.

Shemona 'asar

שמונה עשר

Ke no pueden los *sofrim* de *tefilin umezuzot* vender *tefilin umezuzot* sino los amostran alos *ḥakhamim* ke meteran los sinyores *rabbanim H' yishmerem amen* ke sean eyos *bodkin* i tambien ke ninguno puede ser *sofer* de nuevo para eskrivir *tefilin umezuzot* sino toma *sem[i]kha* de los *ḥakhamim* ke seran *bodkim* de el *zeman H' yishmerem amen*.

קי נו פואידין לוש סופרים די תפלין ומזוזות וינדיר תפלין ומזוזות שינו לוש אמוסראן אלוש חכמים קי מיטיראן לוס שינייריש רבנים ה' ישמרם אמן קי שיאן איליוס בודקין אי טאנביין קי נינגנון פואידי שיר סופר די נואיבו פארה איש [קריב'ר תפלין ומזוזות שינו טומה סמנ']כה די לוש חכמים קי שיראן בודקים די איל זמן ה' ישמרם אמן.

A note on the transliteration, prepared by Dr. Nivi Gomel according to the phonetic system of *Aki Yerushalayim*. Letters which are pronounced with a *dagesh* were doubled (*rabbanim, shabbat*). The hebrew *ayin* is represented by ' . The vowel J appears as J (as in journal) or Dj (as in Djidio). The hebrew letter *tsadik* was transcribed as *ts*. Sometimes *e* was added to signify a *shva na'* (*gevirim, sheluhei tsibur*).

הסברים לתעתיק בלאדינו:

הכול פוניטי כמו באקי ירושלים.

תנועות:

a = פתח, קמץ גדול, חטף פתח

e = ציירה וסגול וחטף סגול

i = חיריק מלא וחסר

o = חולם מלא וחסר, קמץ קטן וחטף קמץ

u = קיבוץ ושרוק

עיצורים מיוחדים:

ג' כמו במילה 'גיפ' = dj

ז' כמו במילה 'זורנל' = j

ג' כמו במילה צ'יפס = ch

ש ללא סימן דיאקריטי בטקסט בלאדינו בתקופה זו = s

ש' = sh

הסברים לתעתיק המילים העבריות:

תנועות: כמו בתעתיק הלאדינו.

עיצורים מיוחדים:

א, ע = הסימן '

ה = h

ז = z

ח = h

י י"וד עיצורית = y

פ דגושה וקו"ף = k

כ רפויה = kh

ס, ש"ן שמאלית = s

פ דגושה = p

פ רפויה = f

צ = ts

ש"ן ימנית = sh

הערות נוספות:

במקום שבעברית אות בשווא בראש מילה הוספה אחריה e לדוגמה: *gevirim*

במקום שבעברית דגש חזק הוכפלה האות המתועתקת לדוגמה: *rabbanim*